

ESKE

Ermittlung **schulsprachlicher Kompetenzen** in der **Erstsprache**

KURDISCH KURMANCI

Aufgabenset 3 bis 4 Jahre Schulerfahrung

© Pädagogische Hochschule FHNW 2018

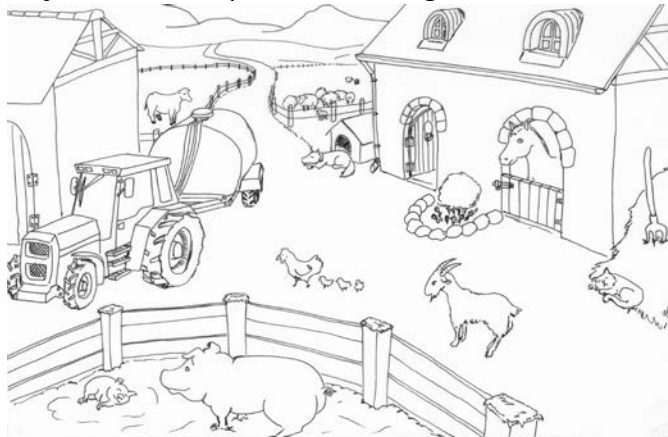
Professur Deutschdidaktik und Mehrsprachigkeit im Kindesalter

Mathilde Gyger & Ursula Ritzau

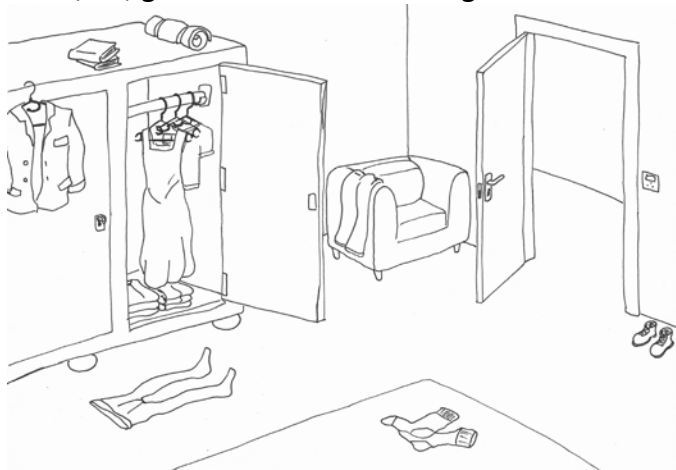
Erk

1. Fermanan bişopîne û tiştên rast bixe hundirê giroverokê.

a. Kûçik, bizin û hesp bixe hundirê giroverokê.

b. Pêlav/sol, gore û kinc bixe hundirê giroverokê.

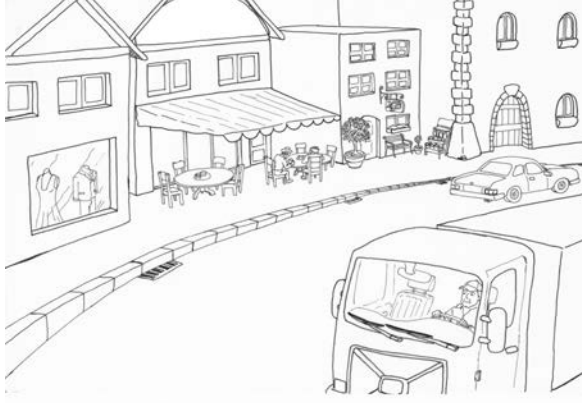

c. Tasik, sênîk û kêr bixe hundirê giroverokê.

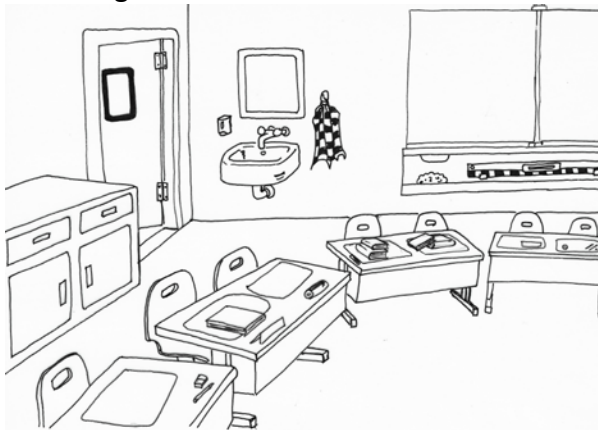

2. Fermanan bişopîne û tiştên rast bixe hundirê giroverokê.

- a. Li kêleka restorantekê dikana xalê min/apê min heye. Gulên wî yên li ber avahiyê niha pir mezin bûne. Hefteya bê ewê gelekî kar bike ku firotineke mezin pêk bîne. Dikana xal/ap bixe hundirê giroverokê.

- b. Li pola me maseyên nivîsê bi awayekî girover hatine bicihkirin. Maseya Marias li kêleka deriyê ye. Gelek pirtûk li ser maseya Mariasî hene. Maseya Mariasî bixe hundirê giroverokê.

- c. Li parka me cihekî lîstinê heye ku gelek zarok li wir dilîzin. Dayik li binê daran li ser kursiyên dirêj rûdinin. Dayika Christians li ser kursiyê dirêj li kêleka kulîlkan rûdine. Dayika Christians bixe hundirê giroverokê.

3. Ji bo vî wêneyî, nivîsa li gorî wî bibîne. Nivîsê bixe hundirê giroverokê.

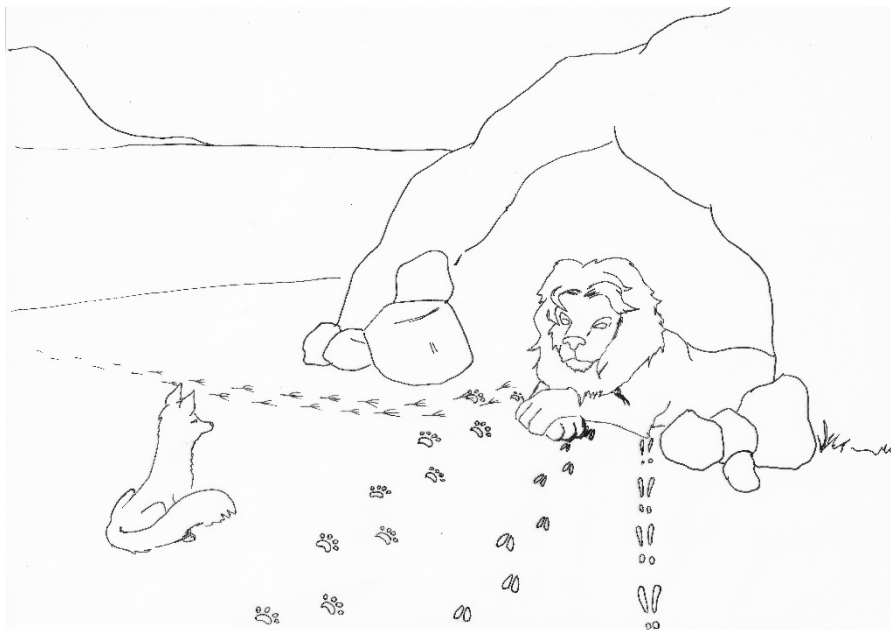
<p>Ji bo rojbûna xwe kurik xwarina herî zêde jê hez dikir xwest: Miqarne (maqarna). Dayika wî jê re sêniyeke tije anî û çêja wê (tahma wê) pir xweş bû.</p>	<p>Hefteya borî kurik matmayîneke mezin jiya. Apê wî (xalê wî) istaqozek danî ser sêniyê. Ew ecêb xuya dikir û lepûşkên wî yên mezin hebûn.</p>	<p>Kurik hez dikir biçe serdana dapîra xwe. Ew her dem jê re xwarinên li xweşiya wî diçin çêdike. Doh wê pasteyeke bi çûkolata çêkir. Wî qetekî mezin jê xwar.</p>
---	---	--

4. Nivîsê bixwîne û bersiva rast bi xêzka çepûrast diyar bike.

Kûçik û mirov xwediyê çîrokeke dirêj a hevbeş in. Hinek kûçik bi awayê kovî dijîn, hinek wekî nobedar xizmeta mirovan dikin. Kûçik dikarin di jiyana rojane de kesên çavên wan nabînin jî bibin û bînin, mînak, gava bixwazin di trafîqê re derbas bibin. Kûçik li tevahiya parzemînan hene û ew ji nêz ve dibin xizmên gur û roviyan.

- a) Kûçik li her aliyê cîhanê hene rast
çewt
- b) Kûçik dikarin di jiyana rojane de rast
alîkariya mirovên çavên wan çewt
nabînin bikin.
- c) Kûçikên kovî qet nemane. rast
çewt
- d) Gur xizmên kûçikan in lê belê rovî rast
ne xizmên wan in. çewt

5. Nivîsa di derbarê vî wêneyî de bi dengê bilind bixwîne.

Şêr û Rovî

Demekê şêrekî kal hebû. Ew ji bo here nêçîrê bike pir lewaz bibû. Ji ber wê yekê ji xwe re li qulekê (şikeftê) geriya. Xwe li wê derê bi cih kir.

Dilê ajalên din li ser keyayê ajalan şewitî. Yek li pey yekê hat serdana şêrî.

Rojekê rovî hat serdanê. Ew li ber şikeftê (qulê) rawestiya. Şêr deng lê kir got: „Were hundir. Ji bo hatina pêşwazîkirina te, ew hêz di min de nemaye.“

Roviyî bersiv da, got: „ Ez dixwazim li der ve bimînim û rawestim heta mêvanên te yên din herin. Ji ber ku ez dibînim, hinek şopên ajalan tên hundirê şikefta te, lê belê yek jî paş de venegeriyaye.“

6. Ji bo tu bersivên li jêrê bidî, nivîsa di erka 5 de bixwîne. Cihên rast ango çewt bi xêzkê nîşan bike.

- a) Şêr ji xwe re li qulekê (şikeftekê digere, ji ber ku ew westiyaye.)   rast
çewt
- b) Di seranserîya çîrokê de şêr di hundirê qulê de (şikeftê de) dimîne.   rast
çewt
- c) Rovî diçe hundirê qula (şikefta) şêr.   rast
çewt
- d) Şêr ajalên din xwariye.   rast
çewt

7. Ka bêje bê nivîsa di erka 5 de li ser çî ye.

8. Nivîsa di erka 5 de bixwîne û bersivên pirsên li jêrê, bi devkî bide.

- Tu bawer dikî ku şêr nexweş bû?
- Rovî ji ajalên din qurnaztir bû? Tu dikarî ji min re bêjî bê tu çima wisa dihizirî?
- Tu dihizirî ku em dikarin ji vê çîrokê tiştinan hîn bibin? Tu dikarî ji me re bêjî bê tu çima wisa dihizirî?

9. Ji 5 wêneyan yekê hilbijêre û bêje bê tu kîjan pîşeyî (karî) dibînî.

